

Aby šel kůň tam, kam chcete

Jak postupovat při výcviku, abyste si byli jistí, že kůň půjde vždy tam, kam ho vedete

Jak koně opravit, když nejde tam, kam chcete

Jak ho naučit reagovat na vaše stále jemnější vedení

Nejčastější chyby, kterým byste se měli vyhnout?

Radek Líbal

Obsah

Proč kůň nerespektuje moje vedení	3
Velký a malý kruh v kroku	5
Zlepšení reakce na tlak holeně	6
Osmička	7
Aby kůň v klusu nebo ve cvalu nezvětšoval ani nezmenšoval kruh...	8
Rovné linie jak na nich opravit koně	10
Zvětšení a zmenšení kruhu	13
Když si chci ověřit, jak snadno mohu koně vést	14
Aby byl trénink pestrý.....	15

Proč kůň nerespektuje moje vedení

Abych měl z ježdění na koni dobrý pocit a cítil se na koni jistě, jedna z nejdůležitějších věcí, které k tomu potřebuji, je schopnost vést koně vždy a bez zbytečného úsilí přesně tam, kam chci.

Nejčastější důvody proč mají někteří lidé s přesným vedením koně potíže nebo si při něm nejsou jistí, jsou ty, že:

- **přesné vedení koně vůbec netrénují,**
- **trénují ho způsobem, který pro koně není srozumitelný,**
- **nejsou rozhodnutí prosadit svou vůli,**
- **nejsou si jistí, jak to mají koně vlastně učit.**

V tomhle ebooku a videu bych vám chtěl vysvětlit a ukázat způsob tréninku, který používám, abych koně naučil respektovat mé vedení a mohl jsem ho vést s opravdu minimálními pobídkami vždy přesně tam, kam chci.

Možná vám nepřipadá důležité, jestli koně dokážu vést s minimálními nebo třeba trochu silnějšími pobídkami. Ten **rozdíl je ale ve skutečnosti docela velký a vysvětlím proč.**

Myslím, že každý, kdo jezdí na koni, někdy zažil situaci, kdy kůň zkrátka nechtěl jít tam, kam jste ho vedli, ať už proto, že třeba jen zkoušel jak pevné je vaše vedení a zda by si proti vám nemohl prosadit svou vůli nebo proto, že někam jít nechtěl nebo se tam bál.

Pokud jste schopni vést koně tam, kam chcete, ale potřebujete k tomu používat zbytečně silné pobídky, **nemáte pak příliš velkou rezervu k tomu, jak vaše pobídky zesílit, když kůň někam jít nechce.** Používáte-li k vedení koně silnější pobídky než je třeba, a pak je v případě potřeby potřebujete zesílit, nemáte už moc možností nebo způsobů, které můžete použít. **Kůň totiž nevnímá ani tolik to, jak silná je vaše nejsilnější pobídka, ale mnohem víc to, jaký je rozdíl mezi vaší běžně používanou pobídkou a mezi tou silnou. Naučíte-li tedy koně při běžném vedení reagovat na minimální pobídky a když pak tyto minimální pobídky potřebujete zesílit, abyste koně v případě potřeby opravili nebo přiměli jít tam, kam chcete vy, máte pak velký prostor k tomu vaše pobídky výrazně zesílit a koně rychleji a s vaším mnohem menším úsilím přesvědčit, aby udělal to, co od něj chcete.**

Ale to, **aby kůň reagoval na vaše jemné pobídky** většinou nepříjde samo, **musíte to koně naučit.** U citlivých koní je to snazší, u flegmatictějších trochu těžší a v některých okamžicích musíte být víc důrazní. Ale **naučit to můžete každého koně.** Ale je potřeba si uvědomit ještě jednu důležitou věc.

To, aby kůň spolehlivě reagoval na mé jemné vedení je věc, kterou ho v průběhu výcviku učím. S postupujícím výcvikem pak kůň reaguje na mé stále jemnější vedení, jak ve videu dobře uvidíte. **Princip**, který používám je ten, že **koni dám vždy napřed jemnou pobídku a když na ni kůň nereaguje během 1-2 vteřin, použiji pobídku o dost silnější, aby ji kůň spolehlivě respektoval.**

Další důležitá věc je, že když pracuje se začínajícím koněm, který mé pobídky zatím nezná, nemá reakce na ně zažité nebo zatím třeba ještě přesně neví, co od něj danou pobídkou vlastně chci, použiji vždy postupně **tak silnou pobídku, abych koně přiměl udělat ze začátku třeba i na okamžik to, co jsem od něj požadoval.** Je to totiž jediný způsob, jak koni vysvětlit co od něj touto pobídkou vlastně chci. V těchto chvílích, kdy se začínající kůň na mé pobídky teprve učí reagovat, je nejdůležitější, abych koně alespoň na okamžik přiměl udělat to, co jsem od něj chtěl a pak přestat pobídku používat.

Kůň hledá vždy cestu jak s jezdcem vyjít, která je pro něj nejsnazší a nejpříjemnější.

Když vaši pobídku přestanete používat ve chvíli, kdy vám kůň vyhoví, kůň si pak docela rychle zapamatuje, co od něj danou pobídkou vlastně chcete, jak má reagovat a zbavit se tak vašeho tlaku.

Ale nezapomeňte, že zrovna tak **důležité** jako to, dávat pobídky vždy stejně, je povolit váš tlak, když vám kůň vyhoví. Kůň si pak docela rychle zapamatuje, co od něj danou pobídkou vlastně chcete a jak má reagovat a zbavit se tak vašeho tlaku. Ale nezapomeňte, že **zrovna tak důležité jako to, dávat pobídky vždy stejně, je povolit váš tlak, když vám kůň vyhoví.**

Jak jsem psal, **kůň vždy hledá pro něj nejsnazší a nejpříjemnější cestu, jak se vyhnout vašemu tlaku.**

Když je pro něj ta nejsnazší a nejpříjemnější cesta vám vyhovět, bude to dělat. Ale když pro něj bude nejsnazší způsob jak se vaší pobídky zbavit ji ignorovat, nebo jít proti vaší pobídce, tak to také bude dělat. Tohle záleží na vašem odhodlání prosadit si to, co jste od koně chtěli. Vysvětlit koni co od něj chci je, alespoň pro mne, vždy nejtěžší na začátku výcviku, když se koně snažím naučit, co od něj vlastně požaduji.

Naučit pak koně reagovat na čím dál menší pobídky, abych mohl koně vést třeba i bez použití otěží je pak už vždy snazší. Takže **jakmile se vám podaří zvládnout první krok, za který považuji zvětšení kruhu v kroku vnitřní holení a vnitřní otěží, tak to nejtěžší už máte za sebou 😊**

Velký a malý kruh v kroku

Trénink snadného vedení koně začínám vždy prací v kroku na velkém kruhu proloženou malými kroužky. Pouze s čerstvě obsedlým koněm jezdím po obvodu kruhovky nebo jízdárny, kdy mi kůň z velké části pomáhá vést hrazení na obvodu jízdárny.

Když chci, aby kůň začal víc vnímat mé vedení, jezdím na kruhu uvnitř jízdárny. **Abych se mohl na kruhu lépe orientovat a viděl, kam přesně chci s koněm jet, pomůže mi, když si kruh vyznačím** třeba kužely nebo mohu použít jakékoli jiné značky nebo orientační body.

Při tomto tréninku **je totiž podstatné vědět, kam přesně chci s koněm jet a opravit ho vždy co nejdříve jakmile jde z kruhu víc ven nebo dovnitř**. Pokud totiž nevidím nějaký bod, na který chci jet, ani kůň vlastně neopravuji. Když jde sám od sebe víc doprava nebo doleva a vlastně ho učím to, že kam půjde se může trochu rozhodnout i on sám. Proto se **na kruhu dívám vždy čtvrt kruhu před sebe** na kužel nebo značku na kruhu nebo jenom nějaký bod, který jsem si vybral. Může to být klidně šlápotka, kámen nebo list na zemi a když tento bod minu, dívám se zase o čtvrt kruhu dopředu na další značku nebo bod. Není při tom důležité zda mám vytyčený kruh, ovál nebo třeba elipsu, ale jde o to, vést kůň na oblouku.

Když kůň kruh, na kterém chci jet, v kroku zvětšuje, opravím ho jednoduše zatočením dovnitř kruhu a napojím se na mnou vytyčený kruh.

Pokud kůň mnou vytyčený kruh naopak sám zmenšuje, na kruh ho nikdy nevracím zatočením, ale tak, že ho na větší kruh vytlačím vnitřní holení a vnitřní otěží. Abych koně skutečně vytlačil vnitřní holení a vnitřní otěží **je potřeba, aby při tom měl hlavu otočenou dovnitř kruhu** tak, jak vidíte na obrázku

V této fázi **se soustředím pouze na to, aby kůň šel předníma nohama, tedy po plecích bokem, na větší kruh**. Protože zde se kůň teprve začíná učit ustoupit do strany od tlaku mé holeně, není pro mne důležité dokonalé provedení a ani ho zde od koně nechci. Jediné co od něj chci, když kruh sám zmenší, je, aby ho zase zvětšil na tlak mé vnitřní holeně a vnitřní otěže tak, že jde předníma nohama dopředu a zároveň do strany ven. Zde jsem v té části výcviku, kdy mi u velké většiny koní nestačí používat jemné pobídky, ale potřebuji koni „vysvětlit“ co od něj vlastně chci.

K vytlačení koně na větší kruh proto použiji tak silnou pobídku, jaké je třeba k tomu, aby kůň kruh zvětšil způsobem, který jsem popsal. Protože kůň ještě neumí reagovat na tlak holeně pohybem do strany, svoji **pobídku podpořím i vnitřní otěží**.

Kůň má hlavu ohnutou výrazně dovnitř kruhu a moje vnitřní ruka je nad kohoutkem koně a v případě potřeby, když kůň na moji pobídku nereaguje, třeba i mírně na vnější straně krku. Není to poloha, kterou bych standardně používal, ale začínajícímu koni pomůže naznačit směr pohybu, který od něj chci a podpořím tím tlak mé holeně. **Jak se kůň postupně učí na tlak holeně ustoupit do strany, používám svou vnitřní ruku při zvětšení kruhu stále méně**.

Když s koněm na kruhu začínám pracovat, kůň se na mé vedení teprve učí reagovat a kužely vytyčený prostor je podstatně širší než třeba po půl roce nebo roce výcviku. Zde mám kužely obvykle zhruba 2 metry od sebe. Když jde kůň v tomto koridoru, nekoriguji koně otěží ani holeněmi.

Ale ještě jedna důležitá věc. **Trénink, který popisuji v tomto ebooku a který uvidíte ve videu není jedinou prací, kterou se začínajícím nebo i pokročilým koněm dělám**. S koněm pracuji i na pravidelných a uvolněných chodech, uvolnění krku a hřbetu, reakci na udidlo, kontrole rychlosti a dalších věcech a veškerý výcvik se tedy neodehrává na kruhu vyznačeném kužely. Ten používám při té části výcvikových hodin, kdy koně učím vnímat mé vedení, tedy aby šel tam, kam ho vedu.

Zlepšení reakce na tlak holeně

K tomu, abych mohl koně opravit, když zmenšuje kruh a potřeboval k tomu čím dál menší úsilí, trénuji s koněm zvětšení kruhu na tlak vnitřní holeně a vnitřní otěže. Dělán to tak, že s koněm **udělám malý kroužek s hlavou výrazně otočenou dovnitř a v některém místě ho začnu vnitřní holení a vnitřní otěží vytlačovat ven z kruhu**.

Stejně důležité jako zvyšovat nebo udržet tlak dokud na něj kůň nezareaguje zvětšením kruhu **je tlak povolit, jakmile kůň udělá dobře třeba jen dva kroky ven z kruhu**. Tím, že tlak povolím hned, jakmile kůň začne dělat to, co jsem od něj chtěl, mu srozumitelně řeknu, co od něj chci a jak se zbaví mého tlaku.

Toto cvičení je zásadní pro to, abych mohl koně v budoucnu snadno vést a opravit ho když zmenšuje kruh později i v klusu a ve cvalu. Je to asi nejtěžší část výcviku, kdy koně učím na tlak holeně reagovat pohybem do strany. **Zároveň** je to ale část **nejdůležitější**. Protože právě schopnost koně reagovat na tlak mé holeně pohybem do strany je to, co odlišuje koně, kterého mohu snadno vést nebo opravit, když nejde přesně tam, kam bych chtěl od koně, kterého někdy nedokážu opravit nebo jen s velkým úsilím.

Naučit koně zvětšit kruh pohybem po pleci ven, tedy do stran, je také první krok k tomu, abych koně mohl učit poloviční překrok v kroku, poloviční překrok v klusu a po delším výcviku i poloviční překrok ve cvalu.

K tomu, abych koni usnadnil pochopit co od něj chci, mi pomůže, když předtím než budu chtít od koně zvětšit kruh, půjdu na hodně malém kroužku. Pomůže mi to proto, že **malý kruh není**, hlavně zpočátku výcviku, **pro koně příliš pohodlný a má sám chuť ho zvětšit** a k pohybu do strany od tlaku mé holeně ho přimějí snadněji než třeba na rovné linii. Poloviční překrok na rovné linii začínám trénovat až když kůň umí zvětšit kruh.

Osmička

Měnit směr a své ohnutí je hlavně zpočátku pro koně těžší než jít na stejném kruhu, stejným směrem. A **přechod z jednoho kruhu na druhý a změna ohnutí koně je hlavní věc na kterou se zaměřuji při tréninku osmičky v kroku.**

Jak uvidíte ve videu, **trénuji zde nejen změnu směru, ale i velikosti kruhu.**

Při tréninku změny ohnutí se snažím koně naučit, aby své ohnutí změnil už na minimální tah otěže. Dělán to tak, že při přechodu z pravého kruhu na levý nebo opačně postupně a plynule zvětšuji tah vnitřní otěže a tím ohýbám koni hlavu dovnitř kruhu. To, co **chci koně naučit** je, **aby na minimální tah otěže změnil své ohnutí sám**, ne abych si změnu ohnutí tahem otěže vynucoval. Tohle koně naučím tak, že **jakmile nejde proti tahu otěže a hlavu a krk ohýbá do strany nebo ji tam sám drží, tlak plynule povoluji. Když jde kůň proti tahu otěže nebo začne sám vracet hlavu do rovné pozice, začnu co nejdříve tah zase plynule zvyšovat a koně znovu ohnu do správné pozice na kruhu.**

Tyto zásady platí jak pro trénink osmičky v kroku, tak i v klusu. Jakmile tohle s koněm zvládnou v kroku, kdy mám na vše dost času a kůň je nejvíce v klidu a nejlépe vnímá mé vedení a zvládám s koněm práci na kruhu v klusu, začnu s ním procvičovat i osmičky v klusu.

To, že kůň dokáže na jemné pobídky změnit směr i své ohnutí je krok k tomu, aby v budoucnu respektoval mé jemné vedení. Kůň se zde učí reagovat na váš jemný tlak, protože se ho tak zbaví dřív, než se tlak začne zvyšovat a vy se učíte plynule zvyšovat tlak, když na něj kůň nereaguje nebo jde proti a povolovat, když vám kůň vyhoví.

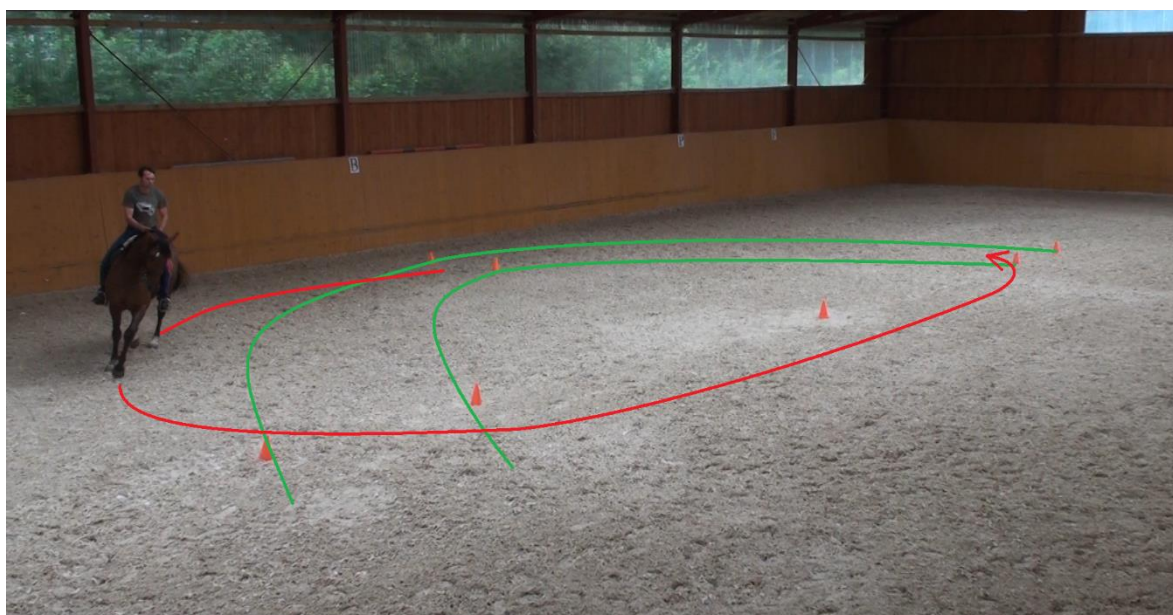
Aby kůň v klusu nebo ve cvalu nezvětšoval ani nezmenšoval kruh

Když jsem schopen koně vést a opravit na velkém i malém kruhu v kroku, začnu totéž trénovat i v klusu. To jak koně opravuji, když mnou zvolený kruh zmenšuje, je stejné jako v kroku a vidíte to zvýrazněné na obrázku

Je to opět vytlačení koně ven vnitřní holení a vnitřní otěží. Když kůň zvětšení kruhu dobře zvládá v kroku, aby to začal dělat i v klusu už většinou netrvá příliš dlouho.

Při práci na kruhu v klusu je nové to, jak koně opravuji, když kruh sám zvětšuje. Opět to vidíte na obrázku.

V místě, kde kůň začne kruh zvětšovat, ho co nejdříve naopak stočím na střed kruhu, tedy koně vedu opačným směrem, než chtěl jít on. K tomuto výraznému zatočení na střed kruhu někdy potřebuji vynaložit dost energie a pomůže mi k tomu, když s koněm dokážu udělat co nejmenší kruh v kroku i v klusu. **Čím menší kruh totiž s koněm dokážu udělat, tím snadněji ho vždy dokážu zatočit.**

Proč koně, když kruh sám zvětšuje, opravuji právě tímto způsobem?

Koně naučím rychle a dobře respektovat mé vedení, když chybu, kterou dělá, opravením přeženu na druhou stranu. Tedy v místě, kde kůň kruh sám zvětšuje, ho prudkým zatočením na střed vlastně zatočím na druhou stranu, než chtěl jít on. Kdybych se koně jen snažil vrátit na kruh, na kterém jsem chtěl jet, některý kůň by pak stále zkoušel jet tam, kam chce on, a já bych se s ním musel stále přetlačovat o to, kam přesně půjdeme.

Když koně na chybu, kterou udělal, upozorním tak, že ho naopak prudce zatočím na druhou stranu, jeho chybu mu tak znepříjemním mnohem víc, než kdybych ho vrátil jen zpět na kruh a kůň se tak docela rychle naučí respektovat mé vedení.

Další důležitá věc je, že **se koně nesnažím za každou cenu udržet na mnou zvoleném kruhu,** ale když bych k jeho vedení už potřeboval vynaložit příliš velké úsilí, **nechám ho udělat chybu,** kruh zvětšit nebo zmenšit a tu pak opravím tak, jak jsem výše popisoval.

Samozřejmě, že když s koněm začínám pracovat potřebuji k jeho vedení a k tomu, aby vůbec pochopil co od něj chci, vynaložit o dost větší úsilí než u koně, se kterým pracuji třeba rok nebo dva roky. Ale **v průběhu výcviku své nároky na koně postupně zvyšuji** a chci, abych ho mohl vést stále přesněji a s mým stále menším úsilím. To znamená, že když pokročilejší kůň, se kterým třeba na přesném vedení pracuji několik měsíců, nerespektuje mé vedení a kruh zvětšuje nebo zmenšuje, nezesiluji své pobídky k tomu, abych ho na kruhu udržel, ale nechám ho udělat chybu a tu pak důrazně opravím buď vytlačením vnitřní holení ven, nebo přepůlením kruhu.

Někdy se, zvláště u koní, se kterými pracuji kratší dobu, stává, že kůň v jednom místě kruh buď stále zvětšuje, nebo zmenšuje. V tom případě nezesiluji své vedení na kruhu, ale **koně nechám třeba 10x udělat stejnou chybu a 10x ji stejně opravím.**

Tato práce na kruhu a zásady, které při ní dodržuji je stejná v klusu i ve cvalu. Rozdílné je to, že **v klusu mohu s koněm pracovat** (hlavně zpočátku výcviku) **mnohem delší dobu v kuse než ve cvalu. Proto se ve cvalu musím soustředit na to, abych opravil opravu každou chybu,** kterou kůň udělá **a práci na kruhu ukončil, když kůň obcválá** na své možnosti třeba **jeden nebo dva dobré kruhy.**

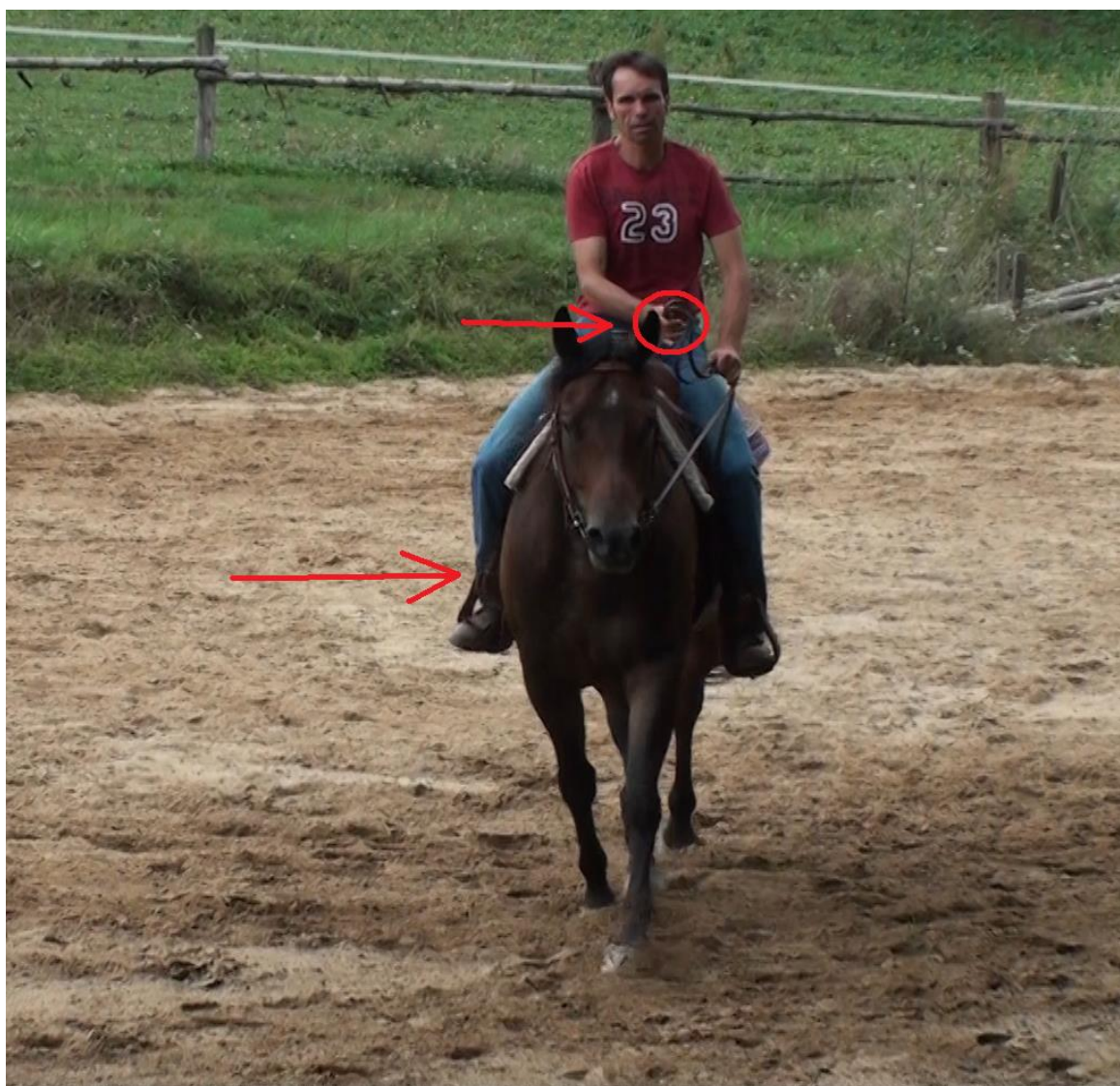
To platí samozřejmě i v klusu. I zde práci na kruhu ukončím, když kůň obkluše zpočátku třeba jeden nebo dva, v pokročilejší fázi třeba 3 nebo 4 dobré kruhy.

Rovné linie jak na nich opravit koně

Trénink vedení koně samozřejmě není jen práce na kruhu. Koně potřebují přesně vést nejen na kruhu nebo v obrazech, ale i na rovných liniích.

Na rovných liniích pracuji v kroku, v klusu i ve cvalu a koně opravuji vždy stejně. **Když kůň na rovné linii vybočuje do strany, zpět do správného směru ho vrátím tlakem příslušné holeně a otěže.**

Na obrázku vidíte opravení začínajícího koně při vybočování na rovné linii.

Tedy, když kůň vybočuje např. doprava, tlakem pravé holeně a pravé otěže přiměji koně udělat poloviční překrok doleva. Hlavně zpočátku výcviku se o nějakém dokonalém polovičním překroku většinou nedá mluvit, ale jde o to, abych koně opravil tak, že od mé holeně ustoupí do strany, přičemž se **snažím, aby kůň zůstal na rovné linii rovný a nasměrovaný vždy tam, kam chci jet.**

Koně zde nikdy neopravuji tak, že bych ho do správného směru vrátil zatočením, protože tím bych koně neučil chodit rovně, ale na vlnovce.

Abych měl kontrolu, že kůň jde na rovné linii skutečně rovně a tam, kam chci, **je dobré si najít očima nějaký bod, na který chci jet a ten během celé rovné linie sledovat.** Dobře tak vidím, zda kůň z mnou zvoleného směru vybočuje doprava nebo doleva a mohu rychle reagovat a opravit ho.

Abych koně dokázal na rovných liniích opravit s čím dál menším úsilím, trénuji s koněm poloviční překrok.

Na obrázku vidíte poloviční překrok ze zadu

Poloviční překrok na rovné linii začínám trénovat nejdříve v kroku a to poté, když s koněm dokážu zvětšit kruh v kroku vytlačení vnitřní holení a vnitřní otěží. **Zvětšení kruhu je pro koně lehčí než poloviční překrok** a když ho kůň zvládne, je pak rychlejší a snazší naučit ho poloviční překrok na rovné linii.

Poloviční překrok v klusu koně začínám učit, když umí poloviční překrok v kroku a zvětšení kruhu v klusu. V průběhu výcviku **se snažím, aby kůň** reagoval na mé jemnější pobídky a **kromě pohybu dopředu šel i výrazně do strany současně předníma i zadníma nohama**. Ale to je ideál, ke kterému se postupně snažím dostat. Zpočátku výcviku se soustředím na to, aby kůň od tlaku mé holeně ustoupil alespoň 2 kroky šikmo dopředu a do strany a pak tlak holeně povolím. Koni tak opět pro něj srozumitelně řeknu, co od něj požaduji a jak se vyhne mému tlaku.

Na obrázku vidíte pobídky na poloviční překrok doleva. Levou holoň dám od koně a do levého třmenu trochu víc váhy a tlakem pravé holeně koně pobízím k polovičnímu překroku. Otěžemi udržuji koně rovného. Stejnou pobídku používám v kroku, klusu i ve cvalu.

Zvětšení a zmenšení kruhu

Další cvičení, při kterém procvičuji ustoupení do strany od tlaku mé holeně je zvětšení a zmenšení kruhu. Při tomto cvičení vedu koně na velkém kruhu buď v kroku, nebo v klusu. **Po objetí jednoho nebo více velkých kruhů, začnu po spirále kruh zmenšovat. Během 1 – 2 kruhů bych se měl spirálou dostat až na malý kruh, který je ve středu původního velkého kruhu.** Po projetí -1 – 2 malých kroužků, začnu kruh zase spirálou zvětšovat a opět se během 1-2 kruhů dostanu zpět na původní velký kruh.

Na obrázku vidíte pobídky, které používám při zmenšení kruhu v kroku a klusu. Vnitřní holeně zde mám od koně a do vnitřního třmenu dám trochu víc váhy a tlakem vnější holeně koně pobízím ke zmenšení kruhu. Otěžemi kontroluji ohnutí hlavy koně dovnitř kruhu.

Při tomto cvičení, když ho dělám kroku a klusu, je důležité, aby kůň šel s hlavou na kruhu a zmenšení i zvětšení kruhu jsem dosáhl tak, že kůň při pohybu dopředu ustupuje i do strany od mé holeně.

Zvětšit kruh ustoupením od tlaku holeně je pro koně o dost snazší než ho zmenšit. Proto tohle cvičení začínám dělat, až když kůň dobře zvládá poloviční překrok.

Když zmenšení a zvětšení kruhu dělám později ve cvalu, kruh také zmenšuji i zvětšuji po spirále, ale jedu jen dopředu a kruh nezmenšuji ani nezvětšuji pohybem do strany. Zde se snažím dostat na co nejmenší kroužek na kterém ještě dokážu udržet koně ve cvalu, obcválat zase 1 – 2 malé kroužky a pak se po spirále dostat zpět na velký kruh. Co nejmenší kroužek ve cvalu trénuji proto, že i zde platí, že **čím menší kruh ve cvalu dokážu s koněm udělat, tím snadněji ho ve cvalu vždy zatočím.**

Když si chci ověřit, jak snadno mohu koně vést

Protože při vedení koně ať už na kruhu nebo na rovných liniích vždy platí, že čím menší úsilí potřebuji k vedení koně, tím menší úsilí potřebuji i k jeho opravení, občas si ověřím, jak dobře kůň respektuje mé vedení.

Dělám to, když mám pocit, že při vedení koně oběma rukama nemusím používat téměř žádné pobídky a kůň jde spolehlivě přesně tam, kam chci. Ale při vedení koně oběma rukama, když se dívám na bod, kterým chci projet, ať už je na kruhu nebo rovné linii a kůň jde třeba trochu jinam vždy ho podvědomě (i když třeba jemně) opravuji a koriguji. **Abych si vyzkoušel a ověřil to, jak moc koni podvědomě pomáhám,** vezmu si obě otěže do jedné ruky a tu se snažím držet stále nad kohoutkem a koně vést jen lehkými pobídkami holení.

Pokud kůň začne vybočovat z mnou zvolené trasy, vezmu si otěže opět do obou rukou a koně opravím. Když koně při vedení jednou rukou mohu snadno vést přesně tam, kam chci, mohu zkusit obě otěže pustit, nechat je hosené přes krk koně, a pomáhat si jen dotykem ruky na krku koně, když by kůň šel třeba jen trochu jinam, než jsem od něj chtěl, opět si v klidu chytím obě otěže a koně opravím. Když si tímto způsobem zkoušíte, jak snadno můžete koně vést, **nejde o to, jet za každou cenu co nejdéle bez držení otěží, ale jen zjistit jak moc koni při jeho vedení pomáhám, aniž bych si to uvědomoval.** Kdykoli jde kůň trochu jinam, než jsem od něj chtěl, vezmu otěže opět do obou rukou a koně opravím. Protože to, aby jel kůň vždy přesně a spolehlivě tam, kam ho vedu, ho naučím jen, když každou jeho chybu opravím.

Když koně někdy nechám jít jinam, než jsem od něj chtěl, bude pak kůň stále zkoušet, kdy mé vedení respektovat musí kdy ne.

Aby byl trénink pestrý

V tomto ebooku a videu jsem vám popsal a ukázal tréninkový postup, který používám, abych koně naučil vnímat a respektovat mé jemné vedení. Při výcviku ale koně učím víc věcí než jen respektovat mé jemné vedení. **Pokud budete při výcviku trénovat pouze stále stejné věci dokola, každého koně dříve nebo později přestane bavit**, nebude mít chuť plnit to, co po něm chcete, nebo se může v jednotlivých věcech začít i zhoršovat. **Kromě práce na vedení koně tedy nezapomeňte pracovat i na uvolněných a pravidelných chodech, kontrole rychlosti, zastavení, obrazech, přechodech z pomalejších chodů do rychlejších a obráceně a dalších věcech.**

Trénink jednotlivých věcí z tohoto videa ukončete vždy, když je kůň na své momentální schopnosti provádí dobře. **Pokud kůň nereaguje podle mých představ, cvik opakujte, dokud ho nezlepší**, pak s ním přestanu a přejdu třeba k něčemu jinému. **Když kůň dělá to, co po něm chci od počátku na své schopnosti dobře, zopakujte cvik 2x až 4x a opět přejdu k jiné věci. Koně tak učíte plnit to, co od něj chcete.**

Přeji vám hodně úspěchů při tréninku a pokud byste měli jakékoli dotazy můžete mě kontaktovat v členské sekci.